

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

z urzędowymi ogłoszeniami władz.

Wydawca: Franciszek Sowiński.

Berlin-Moskwa w służbie pokoju

Fundament für einen dauerhaften Frieden / Die endgültigen Grenzen

Spokój i porządek na obszarze dawnego państwa polskiego

Oprócz ogłoszonej wspólnej deklaracji rządów niemieckiego i rosyjskiego ustalona została zgodność stanowiska w sprawach następujących:

Rząd Niemiecki i Rząd Rosyjski wobec upadku państwa polskiego uważają za konieczne na obszarze tym za prowadzić spokój i porządek w interesie zapewnienia bytu zamieszkującej ludności. Dla osiągnięcia tego celu postanowione zostaje:

Artykuł 1. Rząd Niemiecki i Rząd Z. S. R. R. ustalą granice obustronnych interesów na ob-

Nachrichten und Berichte in deutscher Sprache auf der dritten Seite

szarze dawnego państwa polskiego. Granica ta uwidoczniła w załączonej mapie szczegółowo określona zostanie specjalnym protokołem.

Artykuł 2. Oba wymienione w artykule 1 obszary posiadają ostatecznie wytyczną granicę interesów obu państw i wykluczone jest mieszanie się każdego z trzeciego mocarstwa odnośnie do uregulowania tej sprawy.

Artykuł 3. Stosownie do ustalonego porządku tereny zachodnie od wymienionej w artykule 1. granicy obejmują Rząd Niemiecki, obszary na wschód od tej granicy Rząd Z. S. R. R.

Artykuł 4. Rząd Niemiecki i Rząd Z. S. R. R. uważają porozumienie powyższe jako pewny fundament dla szybkiego dalszego postępującego rozwoju przyjaznych stosunków między obu narodami.

Artykuł 5. Niniejsza ugoda będzie ratyfikowana, a dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Berlinie natychmiast jak tylko będzie to możliwe. Z chwilą podpisania ugody powyższa otrzymuje moc obowiązującą.

Za niemiecki Rząd Rzeszy
von Ribbentrop
W imieniu Rządu Z. S. R. R.
W. M. Mołotow.

Jak bieżąco ustalona granica

Granica, która dzieli obszar dawnego państwa polskiego ustalona została w specjalnym protokole i bieżąco jak następuje:

Od południowego krańca granicy litewskiej bieżąco w kierunku zachodnim na północ od Augustowa aż do granicy Rzeszy i tą granicą aż do rzeki Pissy. Stąd wzdłuż Pissy aż do Ostrołki. Tutaj zmienia kierunek na południowy wschód i dobiega do Bugu. Wzdłuż Bugu dochodzi do Krystynopola, skręca na wschód, bieżąco na północ od Rawy Ruskiej i Lubaczowa do Sanu. Wzdłuż Sanu granica kończy się u jego źródeł.

Wynik wizyty min. Ribbentropa

Moskwa, 29 września 1939 r.

Dzisiaj w nocy zakończone zostały rozmowy między ministrem spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentropem a sowieckim komisarzem dla spraw zagranicznych Mołotowem i Stalinem.

Podpisany został układ następujący:

W rezultacie rozmów wydana została w dniu 28 września 1939 r. przez Rząd Rzeszy i Rząd Z. S. R. R. wspólna deklaracja.

Deklaracja rządów

Podpisany w dniu dzisiejszym przez rząd niemiecki i rząd Z. S. R. R. wobec upadku państwa polskiego, układ, stwarza silny fundament dla długotrwałego pokoju we wschodniej Europie. Dziełom utrzymywania pokoju oba rządy dały odpowiedni wyraz.

Ponieważ w chwili obecnej odpowiada on interesom wszystkich narodów, Niemcy z jednej strony a Anglia i Francja z drugiej zakończą istniejący stan wojenny.

Oba rządy skierują wszystkie wspólne usiłowania do osiągnięcia porozumienia z zaprzyjaźnionymi mocarstwami, aby jaknajszyciej cel zakreślony został zrealizowany. W wypadku, gdyby wysiłki obu rządów nie dały pożądanego wyniku, odpowiedzialność za dalsze prowadzenie wojny spada wyłącznie na Anglię i Francję. Zmuszane do prowadzenia wojny oba rządy: Rzeszy i Z. S. R. R. zjednoczą się we wspólnym wysiłku.

W imieniu rządu Z. S. R. R.
W. M. Mołotow

Za Niemiecki Rząd Rzeszy
von Ribbentrop.

Warszawa i Modlin skapitulowały

W ciągu dnia 27 września br. komendant Warszawy przesłał Dowódcy Armii Niemieckiej pismo w którym oświadczył że Warszawa kapituluje. Następnego dnia komendant twierdzy Modlina zawiadomił również o kapitulacji.

W związku z tym Naczelne Dowództwo Armii Niemieckiej komunikuje:

W przebiegu planowych ruchów na linii demarkacyjnej w dniu 28.9. obszar na południe od Przemysła został oddany przez niemieckiego Komendanta o oddziałom rosyjskim.

Wymarsz rozbrojonej załogi z Warszawy nastąpił dziś wieczorem i będzie trwał 2-3 dni.

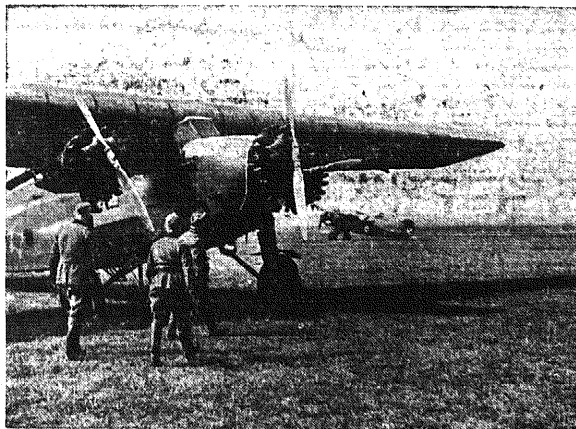
Wejście oddziałów niemieckich przewidziane jest na dzień

2.10.1939. Oddziały pomocnicze i ochrony i opieki sanitarnej dla ludności cywilnej są już wprowadzone. Twierdza Modlin pod naporem Niemców, w wyniku bombardowania i ognia artyleryjskiego skapitulowała. Szczegóły poddania zostały opracowane przez armię północną.

W forcie znajdowało się około 1.200 oficerów, 30.000 mężczyzn, 4.000 rannych.

Na froncie zachodnim walki trwają w dalszym ciągu.

W walce powietrznej zerstrzelono koło Wessenburgu samolot francuski, koło Osbrüh, brytyjski.

Zdobyc z Warszawy.

Na opuszczonym przez Polaków lotnisku warszawskim armia niemiecka zdobyła wiele polskich samolotów i olbrzymią ilość sprzętu wojennego. Ilustracja nasza przedstawia żołnierzy, niemieckich przed polskim samolotem bombowym.

Wymiana listów

między Mołotowem i Ribbentropem

Przewodniczący Rady Komisarzy Ludowych i Komisarz dla spraw zagranicznych Mołotow wystosował następujące pismo do ministra Ribbentropa:

Panie Ministrze!

Nawiązując do przeprowadzonych rozmów uważam za zaszczyt donieść Panu, że rząd Z. S. R. R. opierając się na zgodnym wspólnym porozumieniu w kwestiach polityki ma szczerą wolę wszystkimi środkami dążyć do nawiązania współpracy gospodarczej i wymiany towarowej między Niemcami i Z. S. R. R.

Do realizacji powyższego celu służyć będzie specjalnie opracowany program gospodarczy, w myśl którego Unia Sowiecka dostarczy Niemcom surowców. Niemcy zaś kompensować będą dostawami artykułów przemysłowych, obliczonymi na dłuższy okres czasu. Oble części programu gospodarczego będą w ten sposób wykazywane, ażeby niemiecko-rosyjska wymiana towarów osiągnęła znów jak w przeszłości swój punkt najwyższy.

Oba rządy uczynią wszystko co jest w ich mocy, ażeby niezwłocznie podjąć rokowania w tej sprawie i zakończyć je tak szybko, jak tylko to będzie możliwe.

Proszę przyjąć moje zapewnienie o szacunku.

W. M. Mołotow.

Minister Ribbentrop ze swej strony wysłał na ręce Komisarza Mołotowa pismo, w którym potwierdza odbiór pisma Komisarza. Odpowiedź ministra Ribbentropa zawiera również identyczne z pismem Kom. Mołotowa uwagi i kończy się tymi słowami: „W imieniu i z polecenia Rządu Niemieckiego oznajmiam, że przystąpi on do współpracy w duchu propozycji zawartych w oświadczeniu”.

Dr. Tiso do Kanclerza Hitlera

Prezydent ministrów dr. Józef Tiso wystosował do Kanclerza Hitlera następujący telegram:

„Panie Kanclerzu Rzeszy!

Głęboko, wzruszony serdecznymi słowami uznania wobec narodu słowackiego, rządu i mnie, pragnę złożyć Panu wyrazy podzięk. Zapewniam Pana, Panie Kanclerzu, że tak samo jak uczyniłem w dn. 13 marca b. r., tak i teraz nikt wobec trwającego pokoju Europy zbudowanego na podstawie prawa międzynarodowego, nie będzie się luzdził co do stanowiska narodu słowackiego.

Nasze przejście na stronę Niemiec jest dowodem przekonyującym, że współpracujemy dla szerszej sprawy i że nie zapominamy co Niemcy i ich Wódz dla nas uczynili.

ANGIELSKI BLUFF FINANSOWY

W wiadomościach nadeszłych z Londynu gazety szwedzkie donoszą, że w budżecie wojennym Anglii przewidziane są najwyższe podatki, jakich dotychczas w historii Anglii nie było. W kołach szwedzkich podkreślają, że jak wynika z tego, siła kapitalizmu jest bluffem albo bawowem o sile państwa, o jego potęgę, zasobów finansowych stanowi przed wszystkim jedność narodu

Berlin und Moskau im Dienste des Friedens

Am Montag ziehen die deutschen Truppen in Warschau ein

Ruhe und Ordnung im bshergen polnischen Staat

Weiter wurde folgende Vereinbarung getroffen: Die deutsche Regierung und die Regierung der UdSSR betrachten es nach dem Auseinanderfallen des polnischen Staates ausschliesslich als ihre Aufgabe, in diesen Gebieten die Ruhe und Ordnung wiederherzustellen und der dort lebenden Bevölkerung ein ihren Eigenschaften entsprechendes väterliches Dasein zu sichern. Zu diesem Zweck haben sie sich über folgendes geeinigt:

Artikel 1. Die deutsche Reichsregierung und die Regierung der UdSSR legen als Grenze der beiderseitigen Reichsinteressen im Gebiete des bisherigen polnischen Staates die Linie fest, die in einer anliegenden Karte eingezeichnet ist und in einem ergänzenden Protokoll näher beschrieben werden soll.

Artikel 2. Beide Teile erkennen die im Artikel 1 festgelegte Grenze der beiderseitigen Reichsinteressen als endgültig an und werden jegliche Einmischung dritter Mächte in diese Regelung ablehnen.

Artikel 3. Die erforderliche staatliche Neuregelung übernimmt in den Gebieten westlich der im Artikel 1 angegebenen Linie die deutsche Reichsregierung, in den Gebieten östlich dieser Linie die Regierung der UdSSR.

Artikel 4. Die deutsche Reichsregierung und die Regierung der UdSSR betrachten diese Regelung als ein sicheres Fundament für die fortschreitende Entwicklung der freundschaftlichen Beziehungen zwischen ihren Völkern.

Artikel 5. Dieser Vertrag wird ratifiziert und die Ratifikationsurkunden werden sobald wie möglich in Berlin ausgetauscht. Der Vertrag tritt mit seiner Unterzeichnung in Kraft.

Am 2. 10. Einmarsch in Warschau

Berlin, 29. September.
Im Verlauf der planmässigen Bewegung über die Demarkationslinie wurde am 28. 9. 1939 Przemysl Süd durch den deutschen Kommandanten in feierlicher Form an die russischen Truppen übergeben.
Der Einmarsch der deutschen Truppen ist daher für den 2. 10. 1939 vorgesehen. Hilfsmassnahmen für die Verpflegung und sanitäre Versorgung der Zivilbevölkerung sind eingeleitet.

Die Festung Modlin hat unter dem Eindruck der deutschen Angriffe sowie als Folge der Zermürbung durch Artilleriefeuer und Bombenabwürfe bedingungslos kapituliert. Die Einzelheiten der Übergabe werden nach Weisung der Heeresgruppe Nord durch das vor Modlin einsetzende Korps-Kommando festgelegt. In der Festung befinden sich etwa 1.200 Offiziere, 30.000 Mann, 4.000 Verwundete.

Das Ergebnis des Ribbentrop - Besuches

Moskau, 29. September 1939.
Die Besprechungen zwischen dem Reichsminister des Auswärtigen von Ribbentrop und den sowjetrussischen Staatsmännern, dem Regierungschef und Aussenkommissar Molotow und Herrn Stalin, sind heute im Laufe der Nacht zu Ende geführt worden. Es wurden dabei folgende Vereinbarungen unterzeichnet:

Zunächst wurde eine Erklärung der deutschen Reichsregierung und der Regierung der UdSSR vom 28. September 1939 herausgegeben.

Die Erklärung der Regierungen

Nachdem die deutsche Reichsregierung und die Regierung der UdSSR durch den heute unterzeichneten Vertrag die sich aus dem Verfall des polnischen Staates ergebenden Fragen endgültig geregelt und damit ein sicheres Fundament für einen dauerhaften Frieden in Osteuropa geschaffen haben, geben sie übereinstimmend der Auffassung Ausdruck,

dass es den wahren Interessen aller Völker entsprechen würde, dem gegenwärtig zwischen Deutschland einerseits und England und Frankreich andererseits bestehenden Kriegszustand ein Ende zu machen. Die beiden Regierungen werden deshalb ihre gemeinsamen Bemühungen gegebenenfalls im Einvernehmen mit anderen befreundeten Mächten darauf richten, dieses Ziel sobald als möglich zu erreichen. Sollten jedoch die Bemühungen der beiden Regierungen erfolglos bleiben, so würde damit die Tatsache festgestellt sein, dass England und Frankreich für die Fortsetzung des Krieges verantwortlich sind, wobei im Falle einer Fortsetzung des Krieges die Regierungen Deutschlands und der UdSSR sich gegenseitig über die erforderlichen Massnahmen konsolidieren werden.

In Vollmacht der Regierung der UdSSR Für die deutsche Reichsregierung
W. M. Molotow. von Ribbentrop.

Briefwechsel der Reichsaussenminister

Der Vorsitzende des Rates der Volkskommissare und Aussenkommissar Molotow hat an den Reichsaussenminister folgendes Schreiben gerichtet:
Herr Reichsminister!

Unter Bezugnahme auf unsere Besprechungen beschreibe ich mich, Ihnen hiermit zu bestätigen, dass die Regierung der UdSSR auf Grund und im Sinne der von uns erzielten allgemeinen politischen Verständigung willens ist, mit allen Mitteln die Wirtschaftsbeziehungen und den Warenumsatz zwischen Deutschland und der UdSSR zu entwickeln.
Zu diesem Zweck wird von beiden Seiten ein Wirtschaftsprogramm aufgestellt werden, nach welchem die Sowjet-Union Deutschland Rohstoffe liefern wird, die Deutschland seinerseits durch industrielle, auf längere Zeit zu erstreckende Lieferungen kompensieren wird. Dabei werden beide Teile dieses Wirtschaftsprogramms so gestalten, dass der deutsch-sowjetische Warenaustausch seinem Volumen nach das in der Vergangenheit

erzielte Höchstmass wieder erreicht.

Beide Regierungen werden zur Durchführung der vorstehenden Massnahmen unverzüglich die erforderlichen Weisungen erteilen und dafür Sorge zu nehmen, dass die Verhandlungen in die Wege geleitet und zum Abschluss gebracht werden. Genehmigen Sie die Versicherung meiner ausgezeichneten Hochachtung.
W. M. Molotow.

Der Reichsaussenminister von Ribbentrop richtete seinerseits an den sowjetrussischen Regierungschef und Aussenkommissar ein Schreiben, in dem er den Empfang des obigen Briefes bestätigt. Das Antwortschreiben des Reichsaussenministers wiederholt die im gerichteten Ausführungen Molotows und schliesst mit den Worten: Namens und im Auftrag der deutschen Reichsregierung stimme ich dieser Mitteilung zu und setze Sie davon in Kenntnis, dass die deutsche Reichsregierung auch ihrerseits das Erforderliche in diesem Sinne veranlassen wird."

Beschreibung der Grenzziehung

Die Grenzziehung im Gebiet des bisherigen polnischen Staates verläuft, wie in einem ergänzenden Protokoll bekanntgegeben wird, folgendermassen:
Die Grenzlinie beginnt an der Südspitze Litauens, verläuft von da in allgemein westlicher Richtung nördlich von Augustowo bis an die Deutsche Reichsgrenze und folgt dieser Reichsgrenze bis zum Fluss Pisia. Von da an folgt sie dem Flusslauf der Pisia bis

Ostrolenka. Sodann verläuft sie in südöstlicher Richtung, bis sie den Bug bei Nur trifft. Sie verläuft weiter den Bug entlang bis Krystonopol, biegt dann nach Westen und verläuft nördlich Rawa Ruska und Lubaczow bis zum San. Von hier an folgt sie dem Flusslauf des San bis zu seiner Quelle.

Młodzież do szkół!

Niniejszym podajemy do wiadomości, że miejscowe Władze Rzeszy zezwoliły na otwarcie z dniem 1-ym października b. r. w miejscich i żeńskich Kursów Gimnazjalnych „Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich” w Częstochowie.

Uruchomienie istniejących przed 1 października b. r. szkół średnich na razie jest zupełnie nieaktualne.
Młodzież byłych państwowych gimnazjów H. Sienkiewicza R. Traugutta, J. Słowackiego, prywatnych: Społecznego i Kursów Gimnazjalnych T. N. S. W. oraz szkół zamiejscowych, zebrane zgłaszają się w godzinach od 8 - 12 i od 14 - 17 przy ulicy Kościuski Nr 8, w celu dokonania wpisów. Kursy Gimnazjalne, nie będą kryształowe z żadnych subsydjów, przeto zmuszone są pobierać opłaty miesięczne za naukę, które ze względu na ogólne zubożenie, będą bardzo niskie, a zasługująca na uwzględnienie młodzież będzie zwalniana od opłat w zupełności.

Wpisy przenowadzą Kierownictwa Kursów w dniach 2, 3, 4 i 5-go października b. r., po czym dnia 6 b. m. rozpocznie się normalna nauka.
Dla młodzieży, która ze względu na brak miejsca w gimnazjach państwowych, lub wskutek przekroczonego wieku, nie mogła korzystać z normalnej dziennej nauki, zorganizowane będą wieczorne Kursy Gimnazjalne.

Dla osób dorosłych, urządzone będą specjalne Kursy języka niemieckiego. Kurs niższy dla osób początkujących i kurs wyższy dla osób już zaawansowanych.

Zainteresowane osoby uzyskają informacje i wyjaśnienia w wyżej wymienionych godzinach urzędowych.

Zwracamy się przeto z gorącym apelem do rodziców i opiekunów młodzieży Częstochowy i okolicy, by zapisaniem swych dzieci do szkół uczęszczały przed rozpoczęciem i marnowaniem czasu.
Idzikowska Zofia, Kmiećkiewicz Antoni, Kuszniir Teodor, Sabok Kazimierz, Rzedowski Juliusz.

Bekanntmachung

Mädchengymnasium Im. Juliusz Słowacki in Teschenstochau gibt hiemit zur Kenntnis, dass er die behördliche Genehmigung erhalten hat das Gymnasium vom 1 October 1939 zu eröffnen. Einschreibungen werden am 2, 3, und 4 October d. J. entgegengenommen.

Obens Bekanntmachung betrifft die die Schüllerinnen der Licealklassen und der Volksschule bei diesem Mädchengymnasium.

Sophie Idzikowska
Die Direktorin.

Zawiadomienie

Gimnazjum żeńskie Im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie podaje do wiadomości, że miejscowe Władze Rzeszy udzieliły zezwolenia na otwarcie Gimnazjum z dniem 1-go października 1939 roku. Wpisy zostaną dokonane w dniach 2, 3 i 4 października b. r. w Kancelarii gimnazjalnej.

Powyższe odnosi się do Liceum i Szkoly Powszechnej przy tym Gimnazjum.

Zofia Idzikowska
Dyrektorka Gimnazjum.

BEKANNTMACHUNG

Alle Steuern, die bisher an die Stadt gezahlt wurden, sind an diese in gleicher Höhe weiter zu zahlen.
Rückständige Steuern sind sofort an die Stadtkasse abzuführen. Steuern an die Stadt können auch in der Kreisparasse und in der Bank Ludowy eingezahlt werden.
Wer absichtlich die Steuerzahlung unterlässt, wird streng bestraft. Sollte in seinem Verhalten eine Sabotage erblickt werden, so treffen ihn die hierfür vorgesehenen besonders schweren Strafen.

Tschenstochau, den 28. 9. 1938

Der Oberbürgermeister
DROHBERG.

- Die Leiter steuerpflichtiger Betriebe werden aufgefordert, ihren Betrieb umgehend bei dem ZOLLAMT TSCHENSTOCHAU (Finanzgebäude, Schlosse Strasse) erneut anzumelden. Zu diesem Zwecke sind die Akten über die Zulassung des Betriebes zur Einschätzung mitzubringen. Ausserdem ist die Quittung über die letzte Steuerzahlung vorzuweisen.
- Die steuerpflichtigen Betriebe werden dringend ersucht, ihre Steuern und sonstigen Abgaben in der bisherigen Weise pünktlich zu entrichten. Rückständige Steuern werden durch geeignete Massnahmen betrieblen.

Zahlungen können beim Zollamt Teschenstochau (Finanzgebäude, Schlosse Strasse) in der Zeit von 8 - 12 Uhr täglich geleistet werden. Diese Gelder können bis auf weiteres auch auf das Konto 2 bei der Bank Ludowy eingezahlt werden.
WEGNER.

OBWIESZCZENIE

Wszystkie podatki, które dotychczas płacone były na rzecz miasta, należy w tej samej wysokości wpłacać w dalszym ciągu.

Zagłogi podatki winny być natychmiast wpłacone do kasy miejskiej. Podatki na rzecz miasta można wpłacać w Komunalnej Kasie Oszczędności w Banku Ludowym.

Kto rozmyślnie będzie uchylał się od zapłacenia podatku, zostanie surowo ukarany. Jeśli w postępowaniu płatnika zostanie stwierdzona sabotaż, za tego rodzaju czyn wymierzona zostanie przewidziana ciężka kara.

Częstochowa, dnia 28. 9. 1939 r.

Nadburmistrz DROHBERG.

- Kierownicy przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi podatkowemu, winni swoje przedsiębiorstwa zgłosić w Urzędzie Celnym w Częstochowie (Gmach Urzędu Starbowego, ul. Śląska). W tym celu należy przedstawić do wglądu akta o przynależności przedsiębiorstwa. Niezależnie od tego należy przedstawić ostatnie potwierdzenie tytułu zapłaconych podatków.
- Przedsiębiorstwa płacące podatki, proszone są o wpłacanie podatków bieżących, jak i zapłaty punktualnie, w sposób dotychczasowy. Niezapłacone podatki będą ściągane w sposób właściwy.

Wpłaty przyjmują: Urząd Celný Częstochowa (Gmach Urzędu Starbowego, ul. Śląska, codziennie w godzinach od 8 do 12). Te sumy mogą być wpłacone aż do odwołania na Konto 2 do Banku Ludowego.
WEGNER.

